

внутрішніми можливостями та дією ринкових чинників. Таким чином відповідні ринкові сегменти для опанування невизначеності зовнішнього середовища набувають ознак стратегічних зон господарювання.

Разом з тим, важливим етапом, що має передувати застосуванню показників оцінювання рівня монополізації, концентрації на відповідному ринку, застосуванню методичних підходів до стратегічного сегментування є виявлення господарських взаємозв'язків та їх щільності при реалізації стратегій інтеграції, тобто інтегрованих бізнес-утворень та визначення так званих "кінцевих бенефіціарних власників (контролерів) юридичної особи" щодо вирішального впливу на управління або господарську діяльність [2, ст. 1, п. 20]. Цей критерій оцінювання дозволить окреслити реальну картину залежностей між суб'єктами ринку для більш точної характеристики рівня концентрації.

В цілому, схильність до ринкової влади є складним, неоднозначним та суперечливим явищем. Між тим, варто зробити наголос, що саме по собі існування ринкової влади не означає, що її носій обов'язково порушує баланс інтересів у суспільстві. У цьому контексті варто погодитися з точкою зору Г. Филюк [3, с. 56-57], що існування ринкової влади у окремих суб'єктів господарювання стає "економічним злом" лише у випадку зловживання нею, оскільки носій влади володіє економічною силою, здатною контролювати компоненти зовнішнього оточення, важливі не лише для поточного, але й перспективного розвитку.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гелбрейт Дж. К. Экономическая теория и цели общества [Электронный ресурс] / Дж. К. Гелбрейт. – М.: Прогресс, 1979. – 273 с. – Режим доступа: <http://library.fa.ru/files/galbraith.pdf>.

2. Закон України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення" від 14.10.2014 № 1702-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступа: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>.

3. Филюк Г. Монопольна влада: природа та форми прояву / Г. Филюк // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія Економіка. – 2008. – Вип. 101. – С. 54-57.

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПЕКАРНОЇ ГАЛУЗІ

С.П. Дунда, канд. екон. наук

Національний університет харчових технологій

Основними шляхами розвитку підприємств хлібопекарної галузі є саморозвиток, реструктуризація, інноваційний розвиток.

На підприємстві саморозвиток передбачається за рахунок власних ресурсів і може здійснюватись екстенсивним або інтенсивним шляхом. Екстенсивний тип розвитку передбачає збільшення обсягу реалізації продукції та зростання фінансових результатів за рахунок розширення поля діяльності, тобто додаткового залучення в процес виробництва засобів і предметів праці,

робочої сили, об'єктів виробничої сфери. Інтенсивний тип економічного розвитку характеризується приростом за рахунок якісного оновлення засобів праці, впровадженням нових ефективних технологій, тобто інноваційними процесами, отже розвиток підприємств відбувається за рахунок зростання ресурсовіддачі на основі інвестиційно-інноваційної діяльності та сприяє поліпшенню організації виробництва та праці.

Розвиток підприємств на основі їх трансформації або реструктуризації здійснюється з метою оптимального розподілу й використання ресурсів та основних засобів, що полягає у створенні ефективно працюючої організації на основі розділення, з'єднання, ліквідації функціонуючих і організації нових структурних підрозділів, приєднання до підприємства інших підприємств, придбання визначальної частки в статутному капіталі або акцій сторонніх організацій. Реструктуризація на хлібопекарних підприємствах відбувається у формах реструктуризації виробництва, реструктуризації активів, фінансової реструктуризації, корпоративної реструктуризації або реорганізації. При здійсненні реструктуризації активів хлібопекарні підприємства можуть реалізувати частину основних, оборотних засобів; запровадити зворотний лізинг; рефінансувати дебіторську заборгованість.

Вирішення проблеми інноваційного розвитку підприємств хлібопекарної галузі пов'язано з питаннями їх ефективного функціонування як суб'єктів ринку. Для забезпечення конкурентоспроможного рівня підприємств потрібно постійно удосконалювати їх техніко-технологічну основу. Для цього слід залучати інноваційно-інвестиційні ресурси, джерелом яких можуть бути власні ресурси, залучені кошти, кредитні ресурси, позикові кошти, іноземні інвестиції, капітал інших підприємств.

Інноваційна діяльність є однією з найголовніших умов підвищення рівня ефективності діяльності підприємств, вона пов'язана з використанням наукових досліджень і розробок, науково-технічних досягнень вчених, які пропонують нові високоінтелектуальні технології. Інтенсивний шлях розвитку хлібопекарних підприємств на основі застосування інновацій буде сприяти найкращим перспективам для їх розвитку.

Формування ефективної системи інноваційного управління пов'язано з інноваційним потенціалом підприємства, що включає можливості в досягненні поставлених цілей. Зниження виробничих витрат і собівартості дозволить знизити ціну на хліб та хлібобулочні вироби, рівень якої впливає на споживання.

Таким чином, існує кілька шляхів розвитку підприємств хлібопекарної галузі. Однак, основним шляхом є інтенсивний розвиток на інноваційній основі, тобто пов'язаний з оновленням матеріально-технічної бази, випуском інноваційної продукції, підвищенням рівня кваліфікації працівників хлібопекарних підприємств, зниженням собівартості внаслідок зниження виробничих витрат, удосконалення організації виробництва та праці.